

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRĂȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ZI.

Pe ună ană 12 fior., pe șese luni 6 fior., pe trei luni 3 fior.

România și străinătate:

Pe ană 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

Oserii garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Serierii nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se retrămit.

N°. 127.

Joi, 11 (23) Iunie.

1887.

Brașov, 10 Iunie 1887.

Cu ocaziunea desbaterei în dieta ungară asupra proiectului creditului de șapte milioane pentru echipamentul și armamentul hoveșimei și a glótelor, când fostul deputat al Baiei de Crișu a pãrtinit în mod bătător la ochi acestu proiect, „Kolozsvár“ împreună cu celelalte foi guvernamentale ungurești erau încântate de patriotismul acestui deputat român, ér vorbele lui erau cu plăcere exploatate în favoarea „puterei statului maghiar.“

Acum același deputat vine și candidăza din nou în cercul său. În privirea lui se redică un membru al opozițiunii moderate ungurești ca contra-candidat, cu tóte că, după cum ni se asigură, el a fost dat candidatului român „cuvântul său de onóre,“ că nu va candida. Și ce se întâmplă?

Guvernamentalii pactéză cu opoziția ungară și după sêvêșirea alegerii în cercul Baiei de Crișu raportorul diarului „Kolozsvár“ scrie cu multă însuflețire „patriotică“ între altele, că a fost una „din cele mai însemnate“ acea alegere, pentru că Hollaki — cel ales — este cel dintâiu opozițional, care a candidat aici (sic!), ér mai vêrtos pentru că a fost ales „față c'unu candidat național, care a reprezentat acestu cerc în periodul trecut“, a fost ales „în cuibul Horăescilor, Cloșcăștilor, Ianculescilor, și alu actualilor agitatori valahi cu speranțe mari și setoși de sânge (véres száj).“

„Pe partea lui Hollaki — adauge raportorul guvernamental — s'a dat întrêga inteligență maghiară cu sentimente constituționale și patriotice, fără deosebire de partidă, deorece guvernamentalii și opoziționalii umêrți la umêrți s'au luptat pentru interesul maghiarimei, care în acestu ținut din timpurile străvechi a fost foarte periclitată și este și acum.“

Mai departe comunică raportorul lui „Kolozsvár“, că tótă nóptea au fost têrți alegătorii la locul alegerii și că spre a întâmpina „puterica agitația“ a Românilor din Bradu miliția a trasu iute cordonu. Mai mărturisesc apoi, că președinții ungaru ai birourilor electorale, cari erau două, fiind-că votarea s'a făcut separat pentru cercul Baiei de Crișu și cercul Bradului, „au condus lucrul cu energia“, ceea ce „a dat prilej la multe protestări din partea ómeilor de încredere români.“

În fine, după ce aliații ungaru cu ajutorul baionetelor, a gónei solgăbirêscu, a corupțiunilor cu bani și cu mâncare și bêturi și a „energicei conduceri“ a președinților birourilor electorale, au isbitu a alege cu 80 voturi majoritate pe candidatul maghiarimei, acesta — dice raportorul — și-a exprimat bucuria printr'unu conductu de torțe adus noului deputat opozițional, ales din grația guvernamentalilor în contra candidatului partidei naționale române.

Atunci când fostul deputat român al Baiei de Crișu se întâșișă în dieta ungară cu ramura de finic a lealității, el era destul de patriotic spre a fi laudat de tóte foile guvernamentale ungurești, acum însă când avea să fi ales din nou, „patrioții“ dela putere îl găsiră deodată așa de primejdios, încâtu călcându chiar disciplina de partidă se aliară cu „patrioții“ din opoziția, iucheiară o „ligă patriotică“ în contra lui, ca să-l facă să cadă la alegere.

Cum se ne esplicămu acesta straniu aparițiune, decă nu așa, că ea ne dă cea mai tare și viuă dovadă despre ura neîmpăcată ce domnesce în tabera Maghiarilor fără deosebire de partidă în contra elementului românesc și despre ținta ce și-au pus o cei dela putere de a nimici acestu element?

Unul din intimii ministrului-președinte, fai-

mosul Csernatony, vorbindu cătră alegătorii din Fiume, unde a candidat, dise că el și cu soții săi sunt de părere, că naționalitatea italiană din Fiume și naționalitatea Sașilor din Ardeal trebuie scutite și respectate. Pe Italiani îi susțin Ungurii în contra Croaților, ér pe Sașii din Ardeal îi toleréză de frica Germaniei. Cătră pentru celelalte naționalități Csernatony nu s'a pronunțat, dér citându pe lângă cei din Fiume numai pe Sașii din Ardeal, dá se se cunoscă, că celelalte naționalități sunt destinate a fi cu totul sdrobite în cazanul maghiarisării.

Acésta ne esplică în câtva pactările guvernului cu Sașii la alegeri și pactările lui cu opoziția în contra candidaților naționali români și sêrbi.

Dér decă așa sta lucrurile, atunci este timpul ca să tragem și noi o învățatură din purtarea neîmpăcată a Ungurilor față cu noi și, abstragându dela iubirea noastră de țară, care nu va înceta niciodată până ce va exista într'ênsa nemutu românesc, se nu ne mai grăbim a-i întâmpina cu ramure de finic, când ei vreau mórtea noastră națională.

Din afară.

Pressa rusă este unanimă întru a spera că d. Risticu va lucra spre a înlătura influența austriacă din Serbia. Se semnaléză dese întrevederi ce le are d. Katkoff cu principele Karageorgevici și cu generalul Gruici, ministrul de răboiu sêrbesc. Ministrul de interne sêrbesc a dat ordinu ca să i se presinte lista tuturor condamnaților pentru ultragii în contra autorităților și stabilimentelor publice cu scopu de a-i grația. Amnestia criminalilor politici va fi pronunțată mai târziu. Marea Scupcină va fi convocată la tómnă.

Președintele consiliului, d. Risticu, a făcutu vizite oficiale și a primitu deputațiunile cari au sositu din interiorul țerei pentru a-l felicita, atât pe el cât și pe Regele. — „Gazetta de Voss“ dice, că regele Milan a mărturisit contelui de Bray că a contribuit personalu la căderea cabinetului Garașanin.

Șciri din Kursundjé anunță o nouă întâlnire sângerósă între Arnăuți și gendarmeria sêrbă. Arnăuții au lăsat mai mulți morți și răniți pe câmpul de bătăe, și au perdut un drapel. Numai în urma acestei încêrări, guvernul sêrbu a adresat Porții energicul protestu despre care amintit er în contra actelor de vandalism ale Arnăuților.

Guvernatorul orașului Moscva a dat o mare serbare în onórea d lui de Laboulay, ambasadorul Franciei. Notabilitățile partidului panslavist asistau la această serbare.

Curtea supremă din Lipsca a pronunțat judecata sa în procesul intentat mai multor Alsațieni pentru crimă în contra siguranței imperiului. Koehlin este condamnat la un an de fortăreță, Blech și Schiemacher la doi ani, Trapp la 18 luni, Iardan, Ryehet, Freund și Humbert sunt achitați. Aceștia au stat în legătură cu liga patriotică franceză, căreia i-au trimes și bani adunați prin colecte și petreceri. Doi dintre condamnați sunt milionari.

Pressa și cabinetul Risticu.

Foile rusești vèdu în formarea cabinetului Risticu o completă victoriă a Rusiei, dela care va data în Serbia o nouă eră. „Vjedomosti“ din Petersburg dice că Risticu își pôte dovedi acum în faptă sinceritatea sa cătră Rusia. Cu cât mai tare e terenul pe care stă el cu atât mai ușor pôte înlătura pedecile și să justifice încrederea amicilor săi, ér Rusia, spre ași îndrepta greșelele din trecut, să facă acum mai mult decât să ajute pe Risticu numai cu promisiuni și frase. „Novoje

Vremja“ dorește noului ministeru noroc și succes; el e tare, fiind că se sprijinesce pe partida națională, pe întregul popor sêrbesc. Decă va dura, atunci va pune capêtu unei p̃periode nedemne pentru Serbia. „Nord“ dice că venirea lui Risticu la putere e o rêsunare contra ideilor lui Garașanin, d'a face din Serbia un regat dependentu de Austria. Acestă schimbare arată, că combinații diplomatice pentru lungă durată în statele balcanice n'au loc. Cea mai bună politică e d'a se feri să facă cineva din statele balcanice un focar din intrige esterne. „Novosti“ scrie, că lesne se pôte întâmpla, ca noul ministeru sêrbu, de și are sprijin tare în partida națională, să fiă în curêndu sdrobitu în luptă cu influența austro-ungară; der viitorul e alu acestui ministeru. „Swiet“ privește cu ochi foarte optimiști situația actuală a Serbiei; ca partida națională să învingă deplin, n'are acum decât să reabiliteze și pe metropolitul Mihailu.

Despre numirea lui Gruici, ambasadorul sêrbu din Petersburg, ca ministru sêrbesc de răboiu, scrie fóia germană „Kreuzzeitung“: E caracteristicu că acestu post, în locu să se dea bărbatului de încredere al Regelui, lui Boghicevici, s'a incredințat unui bărbat, care a reprezentat până acum pe Serbia în Petersburg, și că cabinetul s'a întărit cu un bărbat, care a avut ocaziune a se informa acolo despre vederile rusești. „Post“ scrie: Însemnătatea ministrului Risticu va avea să o veđă cineva nu atât în întreprinderi imediate, cât în aceea că Risticu se ține gata ca la izbucnirea unei crise acute în peninsula balcanică să-și urmărescă imediatu idea sa de o Serbiă mare. Ce atitudine va lua Austria față cu acesta, e o chestiune a viitorului, despre care nu se pôte spune cêtu de aproape e.

Diarul francez „Les Débats“, vorbindu de constituirea cabinetului Risticu, dice că acestu fapt este o înfrângere pentru cabinetul din Viena și o isbândă pentru politica rusescă. Influența Austro Ungariei va fi micșorată politicesc și comercialicesc pe țermurile Savei. Serbia emancipată va putea de aț înainte să încêpă afaceri cu Europa fără intermediarul Austriei

Diarul partidei liberale „Nova Ustavnost“ dela 14 Iunie dice:

Dilele cele triste au trecut pentru Serbia, a sosit un timp de veselie. Prin încrederea regelui, între entuziasmul întregului popor sêrbesc, au fost chemați la guvern bărbați, cari sunt în stare a rezolva problema ce o are Serbia. Poporul sêrbesc e plin de bucurie. Fie-care față străluce de bucurie, că timpurile grele au fost învinse, fie-care privire dovedesc voința d'a face totu ce ar pôte scôte pe Serbia din situațiunea actuală. Fie-care Sêrbu are dreptul să se bucure de această schimbare, pentru că vede în bărbați, căroră li s'a incredințat guvernul, în fruntea căroră stă doveditul bărbat de stat, multu meritul pentru tron și statu Dr. Jovan Risticu, pe adevêrții patrioți sêrbi. În noii conducători ai statului vede Sêrbul și pe bărbați, cari întretin bune relații cu tóte puterile, mai ales însă cu amicii noștri naturali. Noii conducători ai statului vor repara totu ce s'a stricat în cursul ultimilor șapte ani. Salutăm noul guvern și dorim să și esecute programul, sprijinit de întregul popor sêrbesc. Probleme mari pretind bărbați mari, ei sunt aflați — succesul să încoroneze opera lor!

Diarul radicalu fusionist sêrbu „Odjek“ dela 14 Iunie scrie:

Țera și străinătatea trebuie să salute cu bucurie faptul implinit al schimbării de minister și nici Austro Ungaria n'are motive seriose să regrete căderea guvernului progresist. Nu se pôte crede, că Austro-Ungaria găsesce un avantaj ca aversiunea națiunii sêrbe să crească necontentu contra ei. Austro-Ungaria și-a sprijinit influența pe guvernul progresist urit de toți, punânduși interesele sub protecția unui guvern, care nici în propria țară și popor n'avea un razim séu partisan. Austro-Ungaria a căutat un mijloc de legătură cu Serbia într'unu guvern care nu era în contact legal și constituțional cu poporul. Acum oricine trebuie să înțelgă că Austro-Ungaria trebuie, spre ași măntin interesele și raporturile de bună vecinătate

Cursul la bursa de Viena
din 20 Iunie st. n. 1887.

Table with financial data from Vienna, including items like 'Rentă de aur 5%', 'Rentă de hârtie 5%', and 'Imprumutul căilor ferate ungare'.

Bursa de Bucuresti.

Cota oficială dela 4 Iunie st. v. 1887.

Table with financial data from Bucharest, including 'Renta română (5%)', 'Renta rom. amort. (5%)', and 'Banca națională a României 500 Lei'.

Cursul pieței Brașov

din 21 Iunie st. n. 1887.

Table with market data from Brașov, including 'Banconote românesce', 'Argint românesc', and 'Napoleon-d'ori'.

ABONAMENTE

la

„Gazeta Transilvaniei“

se pot face cu începerea dale 1 și 15 ale fiecărei luni, mai ușor prin mandate postale.

Adresele ne rugăm a ni se trimite exact arătându-se și posta ultimă.

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Table showing subscription rates for Austro-Ungaria: pe trei luni (3 fl.), șese luni (6 fl.), unu an (12 fl.).

Pentru România și străinătate:

Table showing subscription rates for Romania and abroad: pe trei luni (10 franci), șese luni (20), unu an (40).

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

TARIFA

anunțurilor și inserțiunilor.

Anunțuri în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. — cr. 6.

Pentru inserțiuni și reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repetiri se acordă următoarele rabate:

Table showing discounts for repeated advertisements: 3-4 oră (10%), 5-8 (15%), 9-11 (20%), 12-15 (30%), 16-20 (40%).

Dela 20 de repetiri în sus 50%.

Pentru anunțuri ce se publică pe mai multe luni se facu în-voir și reduceri și peste cele însemnate mai sus.

Mersul trenurilor

Valabilu dela 1 Iunie st. n. 1886.

pe linia Predeal-Budapesta și pe linia Teiuș-Arad-Budapesta a calei ferate orientale de stat reg. ung.

Large table with train schedules for routes: Predeal-Budapesta, Budapesta-Predeal, Teiuș-Arad-Budapesta, Budapesta-Arad-Teiuș, Arad-Timișoara, Timișoara-Arad, and Simeria (Piski) Petroșeni. Includes columns for train types and times.

Nota: Orele de noapte sunt cele dintre liniile grise.